

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SAIL
BOLETIN PROBLEMISTIC
AL COMISIEI CENTRALE DE PROBLEME ȘI STUDII

VAL 473

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH.
BULETIN PROBLEMISTIC
AL COMISIEI CENTRALE DE PROBLEME ȘI STUDII

Colaborările pentru „B.P.” rugăm a le trimite la următoarele adrese: Compoziții inedite: Nicolae A.DRĂGAN, Dealul Florilor, bloc D.11, ap. 13, D E J, jud. Cluj.

Articole din țară: Ing. Valeriu PETROVICI, str. Liviu Rebreanu 35, bloc M.15, sc. 3, ap. 51, BUCUREȘTI - 57, sectorul IV.

Correspondența generală și articole din străinătate: Ing. Anatole F. IANOVICIC, str. Avram Iancu 24, S I B I U.

[illegible]

Nr. 8 (Nr. 1/1973)

IANUARIE - MARTIE 1 9 7 3

Anul III

[illegible]

O T E M Ě N O U Ě

Autorul dedică articolul de față aniversării a 76 ani împliniți de A.F.Ianovic și a 40 ani împliniți în aceeași lună de E.P.Sorokin.

Fiecare gen al compoziției şahiste suscită, fără doar și poate, interes. Unii din compozitori lucrează numai în domeniul problemelor cu mat în 2 mutări sau în trei mutări, alții preferă feerice. Sînt mai puțin numeroși acei compozitori care abordează cu succes toate genurile.

Pe de altă parte, o categorie de compozitori sînt atrași de participare la cît mai multe concursuri dotate cu premii, iar o altă categorie preferă să se adreseze, prin creațiile lor, dezlegătorului anonim. Sînt însă compozitori care își propun să realizeze ceva nou și proaspăt chiar în genul preferat.

Lucrând în domeniul compoziției, m-am decis să propun o temă nouă!
In esență, ideea acestei teme constă în următoarele:

Două figuri albe de acțiune lungă joacă alternativ, la mutarea de mat, pe aceeași linie. Cercetînd cele patru exemple cu care ilustrăm această temă, ne vom da ușor seamă despre esența temei.

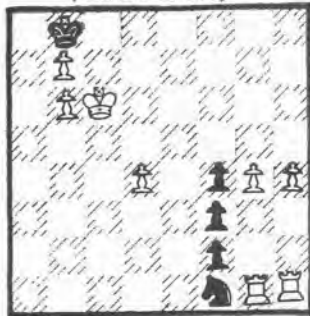
După cum se constată, cele două turnuri albe din diagrama alăturată, se plasează la mutarea a 2-a, alternativ, pe coloana „a”, pentru ca să facă mat regele negru mișcându-se în sus pe aceeași linie de acțiune - coloana „a”:
1.Th2! (Zugzwang) f:glD 2.Ta2 urmat de 3.Ta8*,
1....C:h2 2.Ta1 și 3.Ta8*.

La problema următoare (vezi pag. 2) găsim un joc
aparent: 1....Nf2 2.D:f2 T ad-lib. 3.Nh6*.

Sol.: 1. Ta^{3+} (cu am. 2.D(N)c3+ Td4 3.N resp.Dh6*)

1....Nf2 2.Nc3+ Td4 3.Dh6*, 1....Ne1 2.Dc3+ Td4 3.Nh6*. Curse: 1.Dg1? N:h4! 2.N:f4 Ng5! 3.?*; 1.Tb3? c:b3!; 1.Td3? c:d3+! 3.?*. Problema aceasta se deosebeste de cea anterioară prin faptul că cele două figuri albe tematice se află pe aceeași linie de acțiune (diagonala c1-h6), jucînd alternativ la mutarea a 3-a în lungul acestei linii.

N. MALAFIENKO
(inedită)

34

(8+5)

Pe lângă aceasta, tema nouă este sintetizată aici cu tema alternanței maturilor pe cîmpul h6.

Următoarele două exemple ne demonstrează că tema aceasta poate fi realizată și la probleme feroce, și anume - la probleme cu mat ajutor cu două soluții. La mutarea a 2-a de la problema următoare joacă alternativ pe aceeași linie nu numai cele două turnuri albe, ci și cele două turnuri negre. Pe lângă aceasta, are loc, la prima mutare, un joc de întâmpinare a turnurilor. Aceasta reprezintă o descoperire care merită atenție. Sol.: I. 1.Tb7 Tg8 2.Tb2 Tgl*; II. 1.Tb8 Tg7 2. Tb2 Tgl*.

N. MALAFIENKO
(inedită)

Aj. 2+ (4+7)
(2.1.1.1)

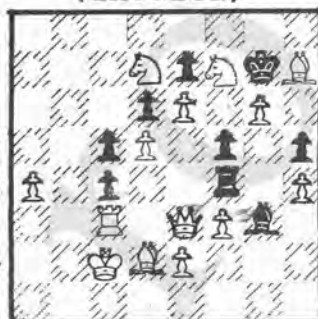
Conceptia ultimei probleme se aseamănă cu cea de la problema anterioară. Avem aici doar, în completare, o evacuare a liniilor de acțiune a figurilor albe spre diagonala d1-h5, în lungul căreia se vor mișca figurile albe tematice pentru a face mat R negru. Sol.: I. 1.Td6 Dh5 2.Td4 De2*; II. 1.d5 Ng4 2.d4 Ne2*.

După cum rezultă din exemplele prezentate, tema propusă se deosebește de tema clasică „Turton” prin faptul că la „Turton” cele două figuri albe tematice, jucînd pe aceeași linie, se mișcă în direcții opuse, în timp ce la tema nouă cele două figuri albe se mișcă în aceeași direcție.

In încheiere, vreau să sper că tema nouă va plăcea iubitorilor compoziției și va contribui la dezvoltarea acesteia.

Nicolai Malafienko
Iagodin (URSS)

N. MALAFIENKO
(inedită)

34 (14+9)

N. MALAFIENKO
(inedită)

Aj. 2+ (4+7)
(2.1.1.1)

TEMA „LVOV” LA PROBLEME cu 2+

=====

Intr-un gen atît de agitat cum este problema ortodoxă cu mat în două mutări, mai apar idei proaspete și originale. Una din temele cele mai „la modă” este actualmente tema permutării ciclice a cîmpurilor, a figurilor, a momentelor strategice, a apărărilor etc. Această tendință culminează prin tema permutării ciclice a mutărilor defensive ale negrului și a răspunsurilor de mat ale albului, ca și a tipurilor de figuri (a se vedea „B.P.” Nr.2/1971, pag.21-22). Această temă este cunoscută și sub denumirea de „tema Stavrinides”, crezîndu-se că problemistul cipriot a reușit pentru prima dată să inventeze această idee. Trebuie să remarcăm că, în realitate, aceeași idee a fost realizată, independent, de compozitorul sovietic V. Zuiev, care a primit o mențiune onorabilă specială la al V-lea campionat unional din 1968, pentru problema reprodusă de noi pe pagina următoare.

Iată și soluția acestei probleme: După 1.Rg8! (amenință 2.Df8*) apare un ciclu de cîmpuri și de figuri:

1....e4(a) 2.g4*(B), 1....g4(b) 2.Cd3*(C) și 1....Cd3(c) 2.e4*(A).

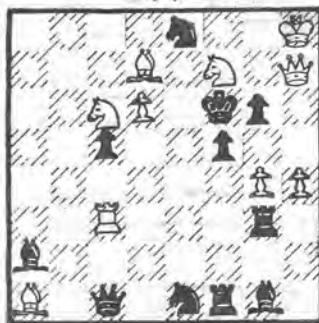
Ce-i drept, poziția nu este atît de liberă ca la Stavrinides, dar cu totul originală: ciclul P-P-C/e4-g4-d3 este realizat de Zuiev pentru prima dată.

Dar, nu s-ar putea oare aduce vreo nuanță de prospețime în ac-

astă temă aridă în aparență?

Problema colectivă de mai jos, compusă în anul 1971, constituie răspunsul la această întrebare.

Ne CERNEAVSKI &
N. BIKOV
„Probleemblad”,
1972

2* (10+11)

Pentru a creia amenințarea 2. De7*, calul trebuie să elibereze câmpul f7.

Ei bine, există câteva încercări în acest sens:

1.Ch6? g5(a) și nu mai merge 2. Dh6*(B); 1.Ce5? Dh6!(b) și nu mai merge 2.Te3*(C); 1.Cg5? Te3!(c) și nu mai merge 2.g5*(A).

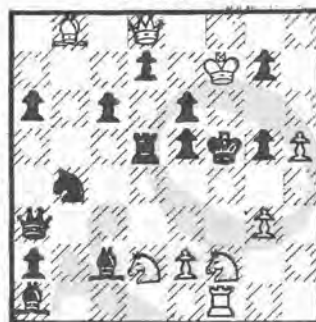
Dar atunci 1.Cd8!, după care totul merge strună: 1....g5(a) 2.Dh6*(B), 1....Dh6(b) 2.Te3*(C), 1....Te3(c) 2.g5*(A). Deci maturile au devenit posibile întrucât s-au schimbat momente negative. Nu vi se pare oare paradoxală această situație?

Respingerea încercărilor de tipul „combinații albe” și maturile care nu pot fi realizate din cauza efectelor negative ce apar pe aceleași câmpuri, fiind provocate de piesele o m o l o a g e în încercări, folosind un ciclu, ca și alternanța ciclică în jocul real atât a mutărilor de apărare, cât și a maturilor pe aceleași câmpuri, autorul propune să o numească „tema LVOV”, după numele orașului unde s-a născut această idee interesantă.

Sper că acest articol va provoca un interes creator al problemistilor.

Nikolai Cerneavski
Lvov(URSS)

V. ZUIEV

2* (9+14)

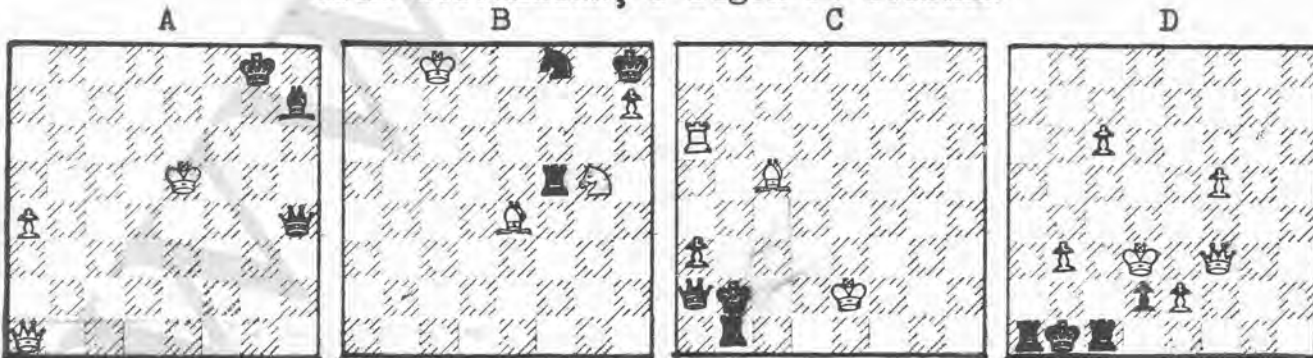
Tematica nouă la probleme feerice

TEMA „TUTLAIANȚ - SOROKIN” LA PROBLEME CU MAT AJUTOR în 2 MUTĂRI

Această temă se caracterizează prin existența a cel puțin două soluții (tip Neumann - 2.1.1.1) sau două variante (tip Onițiu - 1.2.1.1). În toate fazele una și aceeași figură neagră se sacrifică, în prima fază - la prima mutare, iar în faza a doua - la mutarea a doua. În ambele soluții (respectiv variante) rezultă mături schimbate.

Exemplele de mai jos ne vor ajuta la edificarea acestei teme.

Aram A.TUTLAIANȚ & Eugen P. SOROKIN

(2.1.1.1) (3+3) (2.1.1.1) (4+3) (1.2.1.1) (4+3) (3.1.1.1) (6+4)

Mat ajutor în 2 mutări

A. I. 1.Df6+(tempo) R:f6! 2.Rh8 Rf7*; II. 1.D:a4 (tempo) Rf6 2.Da8 D:a8*!

B. I. 1.Ce6 N:f5! 2.Cg7 Cf7*; II. 1.T:g5 Nd5 2.Tg8 h:g8D*!
 C. I. 1.D:a3 N:a3+! 2.Ra1 Nc1*!; II. 1....Tc6 2.Rc1 N:a3*!
 D. I. 1.T:c6 D:c6! 2.d1C Dc2*; II. 1.Tc3+ R:d2 2.T:b3 D:b3*!;
 III. 1.d1N Dd5 2.N:b3 D:b3*!

Următoarele probleme realizează aceeași temă, însă sub o formă inversată. Într-adevăr, de data aceasta, aceeași figură neagră capturează, în cele două faze, câte o piesă albă - A și B, în prima fază, la prima mutare - piesa A, iar în faza a doua, la mutarea a 2-a - piesa B. Este important de menționat că cele două piese albe sînt tocmai acele care fac, alternativ, mat negru: în faza I - cu piesa B, iar în faza a II-a - cu piesa A. Să urmărim dezlegările următoarelor exemple.

A. TUTLAIANȚ & E. SOROKIN

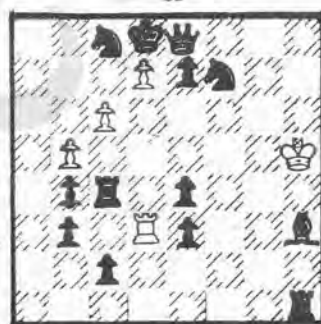
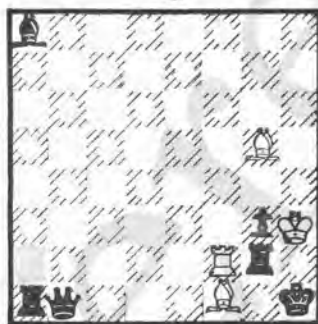
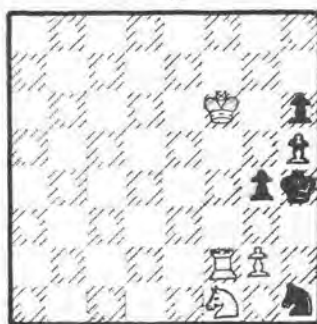
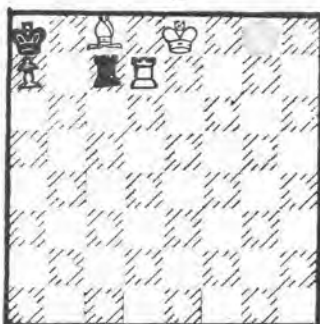
E

F

R. Fedorovici & E. Sorokin

G

H

(2.1.1.1) (4+2) (2.1.1.1) (5+4) (2.1.1.1) (4+6) (2.1.1.1) (5+13)
 Mat ajutor în 2 mutări

E. I. 1.Tb7 Td8 2.T:a7 Na6*; II. 1. T:c8+ Td8 2.Tb8 a:b8D*.
 F. I. 1.C:f2 Rg6 2.Ch3 g3*; II. 1.R:h5 g3 2.C:g3 Th2*.
 G. I. 1.T:f2 Ne3 2.Tf3 Ng2*; II. 1.Tg1 Nc1 2.T:f1 T:f1*.
 H. I. 1.T:c6 Tc3 2.Te6 d:c8D*; II. 1.Td4 b6 2.T:d7 c7*.

Autorii au prezentat tema sub două aspecte - directă și inversată, realizate sub forma de miniatură sau de Meredith. Totodată e i consideră că realizarea temei sub forma de Meredith este cu mult mai ușoară. De aceea propunem cititorilor s-o încerce și le dorim un succes deplin!

Ing. Eugen P. Sorokin
 Ivano-Frankovsk (URSS)

A XV-a SESIUNE A COMISIEI PERMANENTE DE PROBLEME F.I.D.E.

Această sesiune a avut loc între 16-23 septembrie 1972, în orașul Pola din Jugoslavia. Din cele 21 de federații afiliate, numai 15 au avut reprezentanți oficiali, după cum urmează: Anglia (Barnes), Austria (Dr.Wenda), Bulgaria (ing.Dimitrov), Cehoslovacia (ing.Formanek), Danemarca (Mortensen), Finlanda (Hanelius), Franța (Bertin), Germania Federală (Jensch), Italia (Mentasti), Israel (Wertheim), Jugoslavia (Dr. Bartolović), Olanda (P.ten Cate), Polonia (Dr.Grzeban), Spania (Argülles), Suedia (Hildebrand). F. Chlubna (Austria) a asigurat secretariatul sesiunii.

Deasemenea au mai participat: Ing. N.Petrović -Președintele de onoare al comisiei permanente, iar în calitate de observatori: Dr Zlatić, ing. Prokop, Furman, ing.Abdurahmanović, Ugren, prof.Pavlović, F. și B. Fargette, Roycroft, Dr.Nieman, Harkola, Dr.Schreiber, ing. Eriksson, Bo Lindgren și Rosolak.

Dintre hotărârile luate, menționăm pe cele mai importante:

1. S-a definitivat Statutul Comisiei permanente, care va fi redactat în limba germană și difuzat tuturor Federațiilor afiliate.

2. Albumul retrospectiv F.I.D.E. 1914-1944 a fost divizat în trei volume, după cum urmează: Volumul I, conținând problemele cu mat în 2 mutări, a apărut în 1972. Volumul II, conținând problemele cu mat în 3 și mai multe mutări, va apare în octombrie 1973. Volumul III, conținând studii, inverse, ajutoare și restul de feerice, precum și circa 80 de probleme în 2 mutări, necuprinse în vol.I, va apare deasemenea până la sfârșitul anului 1973.

Albumul F.I.D.E. 1968-1970 conținând circa 900 de diagrame va apare în cursul anului 1974.

3. S-a format o nouă subcomisie compusă din Dimitrov, Ignatiev, Perkonoja și Rehm, care se va ocupa cu organizarea primului **C a m p i o n a t m o n d i a l** de dezlegarea problemelor și studiilor de șah. Regulamentul va fi difuzat numai echipelor naționale care își vor asigura participare.

4. La propunerea subcomisiei de clasificări, compusă din Arguelles, ten Cate, Formanek, Wenda și Hildebrand, s-au acordat următoarele titluri: a) Juzi internaționali - Perkonoja (studii), Bonivento și Mentasti (ortodoxe 2* și 3*), Rice (ortodoxe 2*, ajutoare și feerice), Zucker (ortodoxe strategice cu 3* și mai multe mutări), Abdurahmanović (ajutoare) și Pavlović (feerice și retrograde).

b) Mari maestri ai compoziției șahiste (Honoris causa) - C. Mansfield (Anglia), E. Visserman (Olanda), H. Kasparian și L. Lozinski (U.R.S.S.)

c) Maestri internaționali - Piter ten Cate (Olanda).

5. Organizarea în anul 1973 a primului Campionat mondial de compoziție pe echipe, prin grija unui comitet condus de Hannelius.

6. S-a înființat o subcomisie permanentă, compusă din Dr. Nieman, Wertheim, Dr. Dumić, Lommer, Mortensen și ing. Formanek, care se va ocupa cu redactarea noului cod al problemisticii șahiste.

7. O altă grupă de lucru, compusă din Harkola, Eriksson și Hildebrand se va ocupa de clasificarea temelor problemistice tratate în Albumele F.I.D.E.

8. Sesiunea următoare va avea loc în Italia, în toamna an. 1973.

Ing. Victor Cuciuc

C O N C U R S S I N T E T I C
=====

(seria a III-a)

Reconstituiți problemele având următoarele soluții:

IX. 1.Dh6! Amenință 2.De3*

1. ...R:f2 2.Dh2*

1. ...T:f2 2.Da6*

1. ...N:f2 2.Dd2*

X. 1.Dgl! Amenință 2.Te5*

1. ...Rb6 2.Tb3*

1. ...Rd4 2.Ce6*

1. ...C:e3 2.D:e3*

1. ...c3 2.T:c3*

XI. 1.Rb8! Amenință 2.Dc3*

1. ...De5 2.Dd6*

1. ...Tc5 2.Df4*

XII. 1.Dc8! Amenință 2.De6*

1. ...R:c4 2.D:c6*

1. ...C ad.lib. 2.Th5*

1. ...Cd4 2.e4*

1. ...Ce5 2.Cb6*

1. ...Ce7 2.T:d6*.

Reconstrucțiile pe diagrame (stampilate sau desenate) se vor trimite până la data de 30 iunie 1973 pe adresa: Ing. Victor Cuciuc - Brăila-6, căsuța poștală 6.

DEZLEGAREA EXERCITIULUI III
(vezi Nr.6 al „B.P.”, pag.31)

Construirea unei probleme pe baza schemei propuse a reușit la majoritatea participanților la acest concurs festiv. Este interesant de menționat că doar doi dezlegători (C.Bidulescu - Ploiești și C.Albisoru-București) au „căzut” pe poziția originalului. Premiul a fost

acordat prof. C. Bidulescu, ținând cont de faptul că C. Albîșoru, găsind poziția originalului, n-a rămas satisfăcut de aceasta și a mai trimis alte cinci (!) versiuni, toate cu diferite defecte de construcție. Iată poziția originalului:

Ceilalți dezlegători au „îmbrăcat” scheletul schemei în moduri variate și destul de originale, însă mai puțin economice. Dintre acestea menționăm următoarele:

N. Drăgan (Dej) a reprodus mecanismul originalului, însă cu prețul introducerii unui al doilea turn alb.

Gh. Căliman (Sîngeorgiu-de-Pădure) a îmbogățit conținutul problemei prin introducerea a două curse interesante (1.C:f5? Dg4! și 1.Rh2?f4!).

N. Lența (Iagi) a prezentat forma cea mai economică și fără pionii.

M. Stan (Roman) a găsit un mecanism cel mai original.

P. Popa și N. Gheran (București) au găsit o poziție asemănătoare, fără pionii, însă primul, așezînd un C la e8 (în loc de d5) a adăugat un moment mai atractiv în varianta cu autoblocarea cîmpului de refugiu.

V. Ionescu (Piatra Neamț) a introdus un al doilea T alb neeconomic.

D. Fîntescu (București) - cheia nepermisă - capturarea unei figuri negre la prima mutare!

N.A. Drăgan

Gh. Căliman

N. Lența

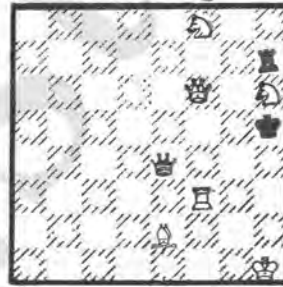
M.I. Stan

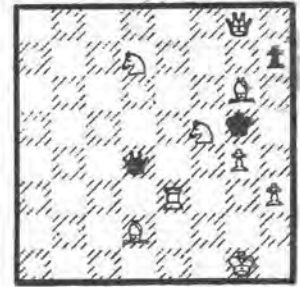
2♣ 1.Ng5 (7+4)

2♣ 1.Ce6 (8+4)

2♣ 1.Ce6 (6+3)

2♣ 1.Dg7 (9+3)

M A T E M A T I C A Ș A H I S T Ă
=====

CONCURS de COMPOZIȚIE - PROBLEME INEDITE

IV. Ing. Deaky Adalbert (Timișoara): Să se determine numărul traseelor posibile, în care un cal plasat pe cîmpul al, poate ajunge în numărul minim de mutări pe cîmpul h8 (3 pt.)

V. Ing. Petrovici Valeriu (București):

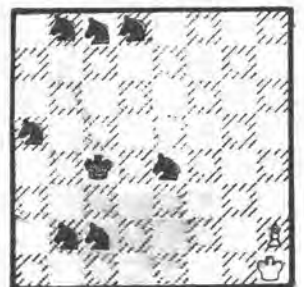
Care este numărul maxim de pătrate pe care le poate descrie pe tabla de șah un nebun prin patru mutări consecutive? (3 puncte).

La problema VI (Cuciuc) se pune întrebarea: Care este numărul de soluții? (4 puncte).

Dezlegările problemelor se vor trimite pînă la data de 30 iunie 1973, pe adresa:

Ing. Victor CUCIUC, BRĂILA-6, căsuța poștală 6.

VI. Ing. Cuciuc V.

Aj. 7♣ (2+8)

REZOLVAREA PROBLEMELOR de MATEMATICA ȘAHISTĂ din NR.6

I a: $N = \frac{64 \times 63}{2} = 2016$ poziții.

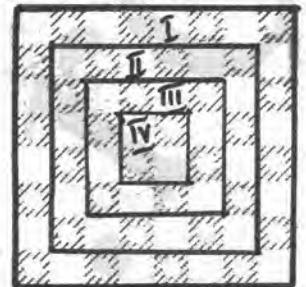
III a: $N = 64 \times 63$ poziții.

I b: $N = \frac{64 \times 14}{2} = 448$ poziții.

III b: Pentru a putea determina numărul cerut, tabla de sah trebuie împărțită în 4 zone:

II a: $N = 64 \times 63 = 4032$ poziții.

II b: $N = 64 \times 14 = 896$ poziții.

II c: $N = 336$ poziții (vezi raționamentul din articolul „Matematica și șahul” din „B.P.” Nr.3.

Un nebun așezat în zona I, are sub control 7 câmpuri.

Un nebun așezat în zona a II-a, are sub control 9 câmpuri, cel din zona a III-a - 11 câmpuri și cel din zona a IV-a - 13 câmpuri.

$N = 28 \times 7 + 20 \times 9 + 12 \times 11 + 4 \times 13 = 560$ poziții.

III c: $N = 64 \times 14 = 896$ poziții.

În general, problemele n-au prezentat dificultăți pentru cei 5 participanți, cu excepția problemei a III-a, unde o parte de dezlegători au considerat drept 32 câmpuri posibile pentru un nebun, ori în acest gen de probleme un nebun poate fi plasat atât pe câmpuri albe, cât și pe cele negre!

Nr. crt.	Numele si prenumele	Localit.	I	II	III	Total pcte
1	Bidulescu Constantin	Ploiești	3	4	4	11
2	Petrovici Valeriu	București	3	4	4	11
3	Albișoru Constantin	București	3	4	2	9
4	Deaky Adalbert	Timisoara	3	4	2	9
5	Hristenco Dumitru	București	1	2	2	5

DELA COMISIA CENTRALA de PROBLEME și STUDII

Pentru obținerea clasificării sportive la compoziție șahistă, problemistii care în perioada 1969-1971, au îndeplinit normele impuse sînt rugați să trimită documentația respectivă, în două exemplare, pe adresa Federației Române de Șah, str.V.Conta Nr.16, BUCUREȘTI - pentru Comisia de probleme și studii. Se va comunica totodata și Nr. carnetului de membru al clubului sportiv din care problemistul face parte.

ERRARE HUMANUM EST

Problema 33 (Drăgan) are, contrar celor afirmate în Nr.7 al „B.P.” (pag.43), un joc aparent valoros, cu autoblocarea câmpurilor tematiche: 1....Ng4 2.De5+ și 1....Ng5 2.Df3+. În soluție, are loc schimbarea maturilor: 1.D:h7 Ng4 2.Cf1+! și 1....Ng5 2.De4+!

Problema 122 (Gosman) n u a r e dublă soluție menționată în Nr.7 al „B.P.” (pag.50), întrucît la 1.Ce2? (cu am. 2.Cc4 și 3.b3+) negrul va putea juca 1....Cg6(h3)! pentru a riposta la 2.Cc4 cu 2....C:e5(g5)+!

La problema 110 (Moutecidis), publicată în Nr.4 al „B.P.” a fost descoperită o soluție interesantă, neprevăzută de autor, soluție care nu dăunează compoziției, ci o îmbogățește. Descoperitorii acesteia: D. Badea (București), V. Ionescu (Piatra Neamț), A. Moldovan (Timișoara) și A. Sperdea (Hunedoara), sînt invitați de către ing. P. Moutecidis - autorul problemei, să figureze ca „coautori” ai problemei respective, avînd enunțul „Mat invers în 9 mutări cu 2 soluții”.

La publicarea rezultatelor seriei I-a a Concursului sintetic (vezi Nr.7 al „B.P.”, pag. 45) a fost omis participantul prof. Bidulescu Const.) care a întrunit 42 de puncte. Cerem scuzele cuvenite.

Atragem atenția cititorilor care vor arbitra concursul nostru anual 1972, să țină cont de **r e c t i f i c ă r i l e** problemelor la care s-au descoperit duble soluții, dar ulterior au fost corectate de autorii respectivi, ca spre exemplu, 121 (Lambă), 154 (Vermeșter) etc. Se va avea în vedere și faptul că problema 122 (Gogman) este corectă, ne avînd nici o dublă soluție. De asemenea se vor avea în vedere și corecturile problemelor 117 și 163, publicate pe diagramele alăturate.

Soluții: 117. 1.Dd2?(c1) cu am. 2.Tf4+, dar 1....Ce3! 2.7+.

1.Dh6! (am. 2.T:h5+) Cd4 2.T e5*, 1....Ce3 2.Tf4+.

163. I. 1.Cf5+ Te3 2.Cd4! T a3+; II. 1.Cf3+ Tg5 2.Ce5 Tg8+.

Este interesant de menționat că problema 134 (Szilágyi) din Nr.5 al „B.P.”, pag.20, constituie un record în comparație cu problema din diagrama de mai jos, rea-

E.SOROKIN & P. MOU-
TECIDIS
Pr.III „B.C.F.”,
1970-1971

Ajutor serial 28+

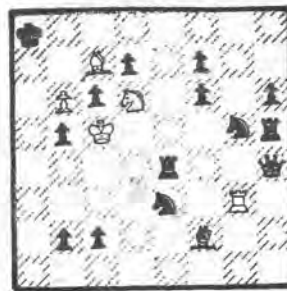
Locker (URSS) va adjudeca 3 premii, 3 mențiuni onorabile și 3 mențiuni de laudă. Tuturor participanților li se va trimite rubrica cu problema publicată, ca și rezultatul acestui concurs.

Incepînd cu anul 1973, problemele ortodoxe destinate publicării în revista olandeză PROBLEEMBLAD se vor trimite pe adresa: Dr.P. le GRAND, Spiegelstraat 35, Hengelo (Olanda).

117. E. SOROKIN & 163.V.VLADIMIROV
P.MOUTECIDIS & R.FEDOROVICI &
(URSS & Grecia) E.SOROKIN (URSS)

2+ (8+7)

Aj.2+ (5+15)
(2.1.1.1)

lizînd cu același număr de piese (9+7) o soluție în 31 de mutări. Ideea este aceeași, astfel că soluția poate fi descoperită cu ușurință.

Pe lîngă concursurile anunțate, de la pag.13, putem specifica și următorul:

Ziarul HLAS LUDU anunță al V-lea concurs internațional pentru probleme ortodoxe cu numărul limitat de piese - cel mult **z e c e !**

Tema liberă. Participanții pot trimite nu mai mult de **d o u ă** probleme, fiecare. Probleme inedite, pe diagrame, însoțite de soluții complete, se vor trimite pînă la data de 31 octombrie 1973, pe adresa: Redacția „HLAS LUDU”, Bratislava, Žabotova Nr.6, č. d.7 (Cehoslovacia), cu mențiunea pe plic „Šach”. Arbitrul M.

R U G Ă M pe dezlegătorii problemelor din „B.P.” Nr.Nr. 4 - 7, să întocmească listele cu propuneri de clasificare a problemelor inedite publicate în cursul anului 1972, în cadrul celor patru secții - 2+, 3 și mai multe mutări, feerice (toate genurile la un loc) și studii. Se vor propune nu mai mult de 10 probleme din fiecare s.

PROBLEME INEDITE

201. V. ORGICS & D.BADEA
Sighet-București

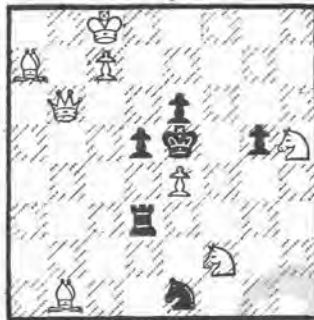
2+ (8+5)

202. Piotr KREPKO
(U.R.S.S.)

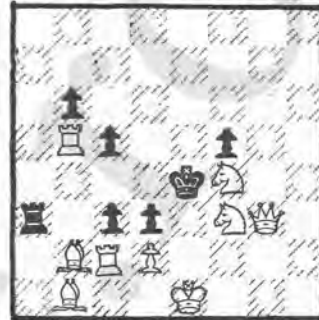
2+ (8+5)

203. C. BIDULESCU
Ploiești

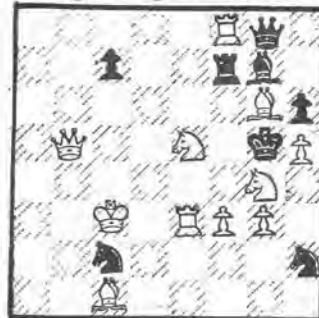
2+ (8+6)

204. V.SĂSĂRAN & L. REDLINGER
c.Nistru-București

2+ (9+7)

205. Ghe. CĂLIMAN
Sîngeorgiu-Pădure

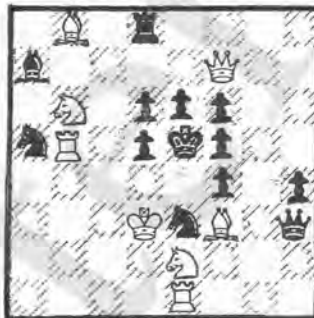
2+ (11+8)

206. Mih.I. STAN
Roman

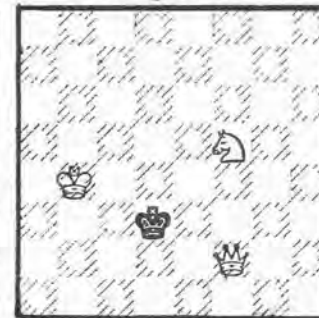
2+ (12+8)

207. Jac. HARING
(Olanda)

2+ (8+13)

208. A.MOLDOVAN
Timișoara

3+ (3+1)

209. V.VERMEȘTER
Sighet

3+ (7+6)

210. M.MARANDIUK
(U.R.S.S.)

3+ (9+15)

211. L.MAKARONEȚ
(U.R.S.S.)

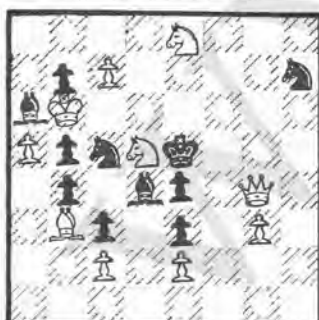
4+ (4+8)

212. Mil.MARYŠKO
(Cehoslovacia)

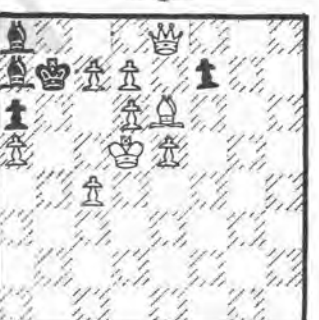
4+ (9+4)

213. N.NAGNIBIDA
(U.R.S.S.)

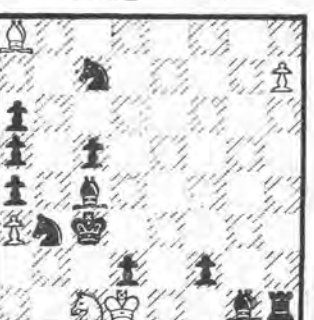
Invers 2+ (10+11)

214. Nic. LENȚA
Iași

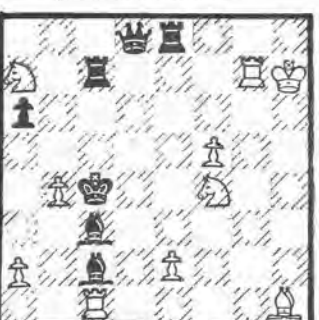
Invers 7+ (9+5)

215. J. BAJTAY
(Ungaria)

Ajutor 2+ (5+12)

216. M.SATANOVSKI
(U.R.S.S.)

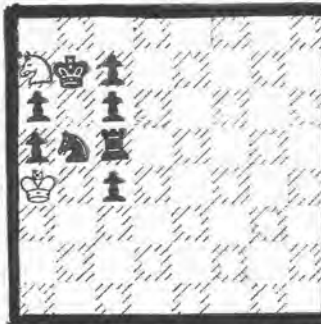
Ajutor 2+ (10+7)

217.
Gh. GOȘMAN
Brașov

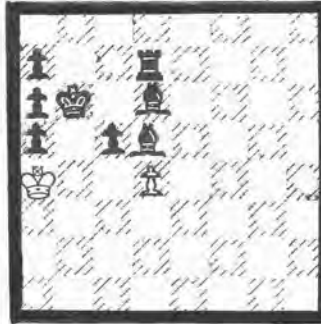

Ajutor 2+ (3+8)
(1.1.2.1)

218. Mihai PETRESCU (București) 219.
Maestrei internaționale Alexandra Iosif GROSU
Nicolau pt. fecunda carieră șahistă. București

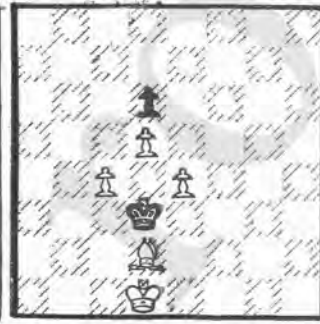

Ajutor 3+ (2+8)

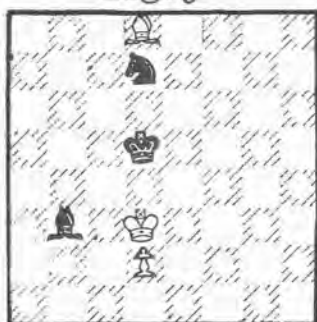
Ajutor 3+ (2+8)

220.
Iosif GROSU
București

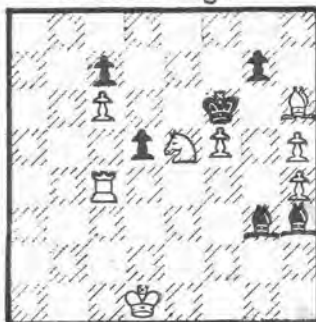
Ajutor 3+ (5+2)
(2.1.1.1)

221.
Ghe. SZONDY
Lugoj

Ajutor 3+ (3+3)
Gemen: Nb3→f3.

222.
Stelian LAMBĂ
Constanța

Ajutor 3+ (8+6)
(3.1.1.1)

223. M.S. LOCKER
(U.R.S.S.)
La Mulți Ani !

Ajutor serial în 10 mut. (3+2)

224. E. SOROKIN &
P. N. MOUTECIDIS
Dedic. A. Ianovcic

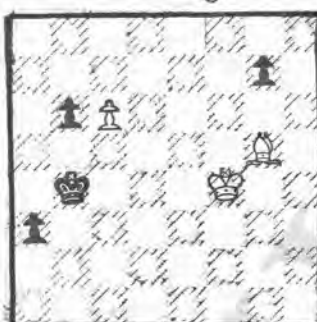

Ajutor serial în 14 mut. (5+7)

STUDII INEDITE

=====

15. Em. DOBRESCU
București

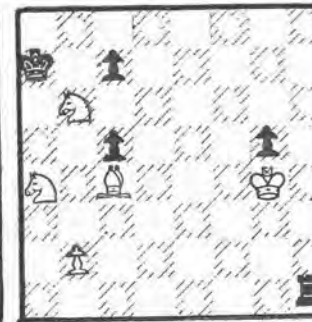
Alb câștigă (3+4)

16. Vas. I. TACU
Ploiești

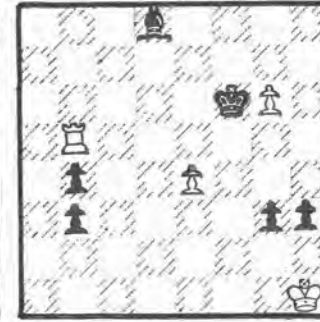
Alb câștigă (4+5)

17. Vlad. A. BRON
(U.R.S.S.)

Alb câștigă (5+5)

18. Const. RAINA
Lugoj

Remiză (4+6)

Șahul este un miracol. El apropie oamenii din diverse țări și de generații diferite. E un fenomen admirabil !

Nikolai Malafienko
compozitor
(U.R.S.S.)

DEZLEGĂRI DE PROBLEME DIN NR. 6
=====

139 (Boyer & Bidulescu). Jocuri de probă: I. 1.Tlg5? (am. 2.Ng2+—A), dar 1....Cb4!, creind cîmpul de refugiu la d4; II. 1.Tf1? (am. 2.Te5+—B) Cb4!; III. 1.Tg3? (am. 2.Cf2+—C) Cb4! Sol.: 1.Dd7! (lasă regelui negru cîmpul de refugiu la d4 și amenință cu 2.D:d5+) Cd5 ori—unde 2.Ng2+ (A). Urmează două variante cu apărarea prelungită de gr. II: 1....C:f4! 2.Te5+ (B) și 1....Ce3! 2.Cf2+ (C). . . . 3+2 puncte.

140 (Wirtanen). Jocuri de probă: I. 1.e:d6? (am. 2.C:c5+—A), dar 1....b2! (cîmpul de refugiu e5); II. 1.e:f6? (am. 2.C:g5+—B), dar b2!; III. 1.Td3? (am. 2.Cg3+—C) b2! Sol.: 1.Df1 (lasă cîmp.de ref.e5 și am 2.Df4+) d:e5 2.C:c5+ (A), 1....f:e5 2.C:g5+ (B), 1....Cf3(:e6 sau h3) 2.Cg3+ (C). . . . 3+2 puncte.

141 (Savournin). Jocuri de probă: I. 1.Nb3? (am. 2.Cd7+—A) Ne4!—(cîmp de ref. d4); II. 1.Cc8? (am. 2.Dd6+—B) Nf5! (c.ref. f6). Sol.: 1.Td4! (lasă cele d o u ă cîmpuri de refugiu și amenință 2.Dh8+) Cd5 2.Cd7+ (A) și 1....Nf6 2.Dd6+ (B). Variante secundare: 1....Ng7 2. D: :g7+, 1....R:d4 2.Dd6+, 1....Rf6 2.Cd7+. . . . 2+2 puncte.

142 (Boyer). Jocuri de probă: I. 1.T7f5? (am. 2.Cf6+—A), dar 1....Cb2! (c.ref.d4); II. 1.Thf5? (am. 2.Cg5+—B) Cb2! Sol.: 1.Dd1! (lasă c. ref. d4 și am. 2.D:d3+) Cd3 ad-lib. 2.Dd5+; urmează două variante tematice cu spărarea prelungită de gr. II: 1....Cf4 2.Cf6+ (A) și 1....C e5 2.Cg5+ (B). Tema „Bidulescu” combinată cu tema „Gosman-Seneca”. Merge, spre regret, din cauza poziției nefericite a R alb, o dublă — 1.Rd6 (am. 2.Cg5+) Cb2 2.Th4+. Se corectează ușor prin așezarea R alb, spre exemplu, la e8. . . . 2+2+1+2 puncte.

143 (Chicco). Joc de probă: I. 1.Tf1? (am. 2.Cd3+—A), dar 1....Ne5! (cîmp ref. e4); II. 1.Tg3? (am. 2.e3+—B) Ne5! Sol.: 1.e5! (lasă c.ref e4 și am. 2.Df5+) Ce4 2.Cd3+ (A) și 1....Tb4 2.e3+ (B). Var. sec.: 1. ...Re4 2.T:d4+, 1....C:g4+ 2.T:g4+. . . . 2+2 puncte.

144 (Marandiuk & Avramenko). Joc de probă: I. 1.Te4? (am. 2.c4+—A), dar 1....Ce7! (c.ref. c5); II. 1.c3? (am. 2.Td4+—B) Ce7! Sol.: 1.Df6! (lasă cîmp de ref. c5 și am. 2.Dd4+) N:c5 2.c4+ (A) și 1....T:c5 2.T d4+ (B). Var. sec.: 1....Te5 2.D:e5+. . . . 2+2 puncte.

145 (Savournin). Joc de probă: I. 1.Nb7? (am. 2.T:a5+—A), dar 1. ...Ne6! (c.ref.e4); II. 1.Cc2? (am. 2.Cc3+—B), dar 1....d6! (cp. ref. c5). Sol.: 1.D:f6! (lasă două cîmpuri de refugiu și am. 2.De5+) Ne4 2. T:a5+ (A) și 1....e:d2 2.Cc3+ (B). Var. sec.: 1....Rc5 (Re4, Ne6, d6) 2. Dd4+. . . . 2+2 puncte.

146 (Căliman). Joc de probă: I. 1.Ch4? (am. 2.Cg8+—A), dar 1....Nd5 (c.ref.e6); II. 1.f4? (am. 2.Nh4+—B) Nd5! Sol.: 1.Db8! (lasă cîmp ref. e6 și am. 2.De5+) d6 2.Cg8+ (A) și 1....e6 2.Nh4+ (B). Var. sec.: 1. ...Cg6 2.T:g6+. . . . 2+2 puncte.

147 (Wilson). Joc de probă: I. 1.Nb2? (am. 2.Td4+—A, dar și Tb4+), respinge 1....d5!; II. 1.Nc1? (am. 2.f3+—B) d5! (cîmp de refugiu e5). Sol.: 1.Cd5! (lasă c.de ref. e3 și am. 2.Cc3+) C:d5 2.Td4+ (A) și 1. ...Ne5 2.f3+ (B). Var. sec.: 1....Re5 2.De7+, 1....Tc8 2.C:f6+. . . 4 pt.

148 (Caresmel). Joc de probă: I. 1.c:b7? (am. 2.Ca6+—A), dar 1....f3! (c.ref. c6); II. c:d7? (am. 2.C:e6+—B), dar f3!; III. 1.N:e6? (am. 2.d4+) f3! Sol.: 1.Db1 (lasă cîmp de ref. c6 și am. 2.Db5+) b:c6 2.C a6+ (A), 1....N:c6 2.C:e6+ (B) și 1....C:c7 2.d4+ (C). Var. sec.: 1. ...Cd4 2.c:d4+, 1....a6 2.Db6+. . . . 3+2 puncte.

149 (Liam). Jocuri de probă: I. 1.Db5!? (am. 2.C:a4+) Re5 2.Cd7+, 1....e5 2.Td8+, dar 1....Cc3! 2.?+; II. 1.C:e4!? (am. 2.Cf6+) Re5 2.D h5+, 1....e5 2.Dc4+, dar 1....Cg4! 2.?+. Sol.: 1.De3! (am. 2.Dd4+) R e5 2.Dg5+, 1....e5 2.Db3+, 1....Rc4 2.Dd3+, 1....Cf3 2.D:e4+. Se re—marcă cele ș a p t e mături diferite cu D albă. . . . 2+2+2 puncte.

150 Bartolović. Joc aparent: 1....Ra4(:a6, c4, c6) 2.C:c3 (Nd3, C:e3, Cd4)+. Cursele 1.d:c3? R:a4!, 1.d3? R:a6! și 1.d:e3? Rc4! esuează pe—ntrucă pionul alb blochează cîmpurile necesare figurilor proprii.

Sol.: 1.d4! (Zugzwang) cu schimbarea matului după 1....Rc6 - 2.b5* (în loc de 2.Cd4*). O combinație a temelor „Albino” și „steluță” cunoaște realizări anterioare, însă nici una din aceste n-a atins gradul de perfecțiune realizat de maestrul iugoslav, care i-a găsit o formă definitivă, grațioasă și impecabilă (G.Bakcsi-arbitru). 3+2 puncte.

151 (Livșit). Curse: I. 1.Df5!? (am. 2.Df3*) C:d4 2.Cb6*, 1....Ce5 2.Nb7*, dar 1....g4! 2.?*; II. 1.D:d3!? (am. 2.Df3*) C:d4 2.N:b7*, 1....C:e5 2.Cc7*, dar 1....Ta3! 2.?*. Sol.: 1.Nf8 (am. 2.Dh1*) C:d4 2.Cc7*, 1....C:e5 2.Cb6*, 1....Nh4 2.Ce3*. Cheia evidentă (introducerea în joc a nebunului rău plasat) a împiedicat acordarea acestei probleme, realizând o temă complexă și originală, unui loc mai bun.

152 (Zagoruiko). A. Cursă: 1.Tc6? (T alb dezinterferează Nd8, dezlegând totodată Td5; amenință 2.Df3*), dar 1....Tf5! Sol.: 1.Cc6! (C supraveghează câmpul e5, dezlegând totodată Td5; am. 2.Df3*) Tf5 2.Ce5*. Dar merge și 1.Dg4+ Re5 (1....Re3 2.Df3*) 2.Cc6(f3)*, există deci o dublă soluție! Gemen (cu C n. d5 și P n. f5 în locul P h3): 1.Cc6? (am. 2.Df3*), dar 1....Cb6+! Sol.: 1.Tc6! (am. 2.Df3 sau Dd3*) Cb6+ 2.T:b6*. Un exemplu al dezlegării reciproce! B. (fără P h3 și cu P f6 la f5): 1.Cc6? f4! Sol.: 1.Tc6! f4 2.D:f4*, dar merge și 1.Df3+ Re5 2.De3*, deci încă o dublă soluție! Gemen (cu C n. d5 și în locul Ce8 și Ne7 - un P n. la b6): 1.Tc6? Ce7+! Sol.: 1.Cc6! f4 2.Dd3*. Dezlegarea solidară! Inșă are loc, în poziția gemenului, o nouă dublă soluție: 1.e7 cu am. imparabilă 2.e8D*. O concepție originală - în ansamblul ei - strică totul realizarea defectuoasă: gemeni necesitând mai multe schimbări în poziție, dar mai cu seamă existența a trei duble soluții omise de autor și de cei doi arbitri. 16 puncte.

153. (Sorokin & Moutecidis). Curse: I. 1.Rc4!? T:b4(:c3)+ 2.R:T*, 1....T:b2 2.D:b2*, dar 1....T:a3! 2.?*; II. 1.Cd5!? T:b4(:c3)+ 2.C:T*, dar 1....T:a3! 2.?*. Sol.: 1.Cbc4! (Zugzwang) T:b4 2.b3*, 1....T:c3+ 2.b:c3*, 1....T:a3 2.C:a3*. Schimbarea maturilor în trei faze, avem deci tema „Zagoruiko”. 2+2+2 puncte.

154 (Vermester). 1.Cd2! (cu am. triplă: 2.Da1, Dc4 și Cb3*) Ca5 2.Da1!, 1....Dg5* 2.Dc4!, 1....d5 (De4) 2.Cb3*! - tema „Fleck”; urmează trei apărări totale: 1....D:g7+ 2.N:g7*, 1....D:d2 2.Ce8*, 1....Dd5 2.Cf5*! (autoblocare complexă) - tema „Karlström”. O compoziție foarte reușită, care spre regret, admite o dublă soluție - 1.Te4+ R:e4 (D:e4) 2.De3 (Ce6)*. Se corectează ușor prin adăugarea unui N negru la a7. 2+2 puncte.

155 (Stan). 1.Rh3! (cheia crează un câmp de refugiu și dezleagă Cg4, amenințând 2.Cf2*). În apărare, negrul leagă din nou Cg4, rezultând două variante de toată frumusețea: 1....d6 2.Db4* și 1....d5 2.D:e5* - tema „Monreal” combinată cu „Bi-valve”. Var. sec.: 1....T:g4(:h6) 2.T:g4(C:h6)*. 2+2 puncte.

156 (Căliman). Joc aparent: 1....R:d4 2.D:g4*. Cursă: 1.D:g4 (am. 2.Cb6*) Cd7 2.De2*, dar 1....b3! 2.?*. Sol.: 1.De7! (am. Dc5*) Cd3 2.Cb6*, 1....Cd7 2.De2*, 1....R:d4 2.D:b4*! Ultimul mat este splendid, exploatându-se autolegarea a trei figuri negre (V.I.). 2+2 puncte.

157 (Lambă). Cursă: 1.Cf2!? (am. 2.D:e3* și Df4*), dar 1....Dd4! Sol.: 1.Nf7! (am. 2.Td5 și D:f6*) T(N):f7 2.Td5 (D:f6)*. Gemen (cu D b2 la d1) - cursă: 1.Nf7!?, dar 1....D:d3! 2.D:f6+ Re4! Sol.: 1.Cf2 T(N):f2 2.D:e3 (Df4)*. O îmbinare interesantă a temei „Novotny I” pe câmpurile f2 și f7 sub forma de cursă și soluție. 2+2+2+2 puncte.

158 (Fedorovici). Joc.ap.: 1....Te8(:f7)+ 2.f:e8D (C:f7)*. Sol.: 1.b8D (Zugzwang) Te6(a) 2.Td5 (b)*, 1....Td5 (b) 2.f4 (c)*, 1....f4 (c) 2.Te6 (A)*. Se remarcă alternanța ciclică a câmpurilor pe care se așază piesele negre și albe omoloage. Var. sec.: 1. C ad.lib. 2.Căc4*, 1....N ad-lib. 2.Cg6*, 1....Td4 2.c:d4*. Nu merge 1.b8C? din cauza 1....T:d6! O frumoasă problemă de zugzwang! (A.M.). 2+1 puncte.

159 (Dragotă). 1.Cb3! (Zugzwang) f3 2.Dc5+ Re4 3.D:d4* (mat model) 1....d3 2.Dc5+ Re4 3.Cd2* (mat economic), 1....Re5 2.De2+ Rd5 3.De6* (mat economic). 3 puncte.

160 (Goșman & Bidulescu). 1.Nb1! (am. 2.Cc2+ Rb3 3.Cd2*, iar la

- 2....R:c4 3.Na2*) Rb3 2.Cd2+ R:a3 (2....Rb4 3.Cc2*) 3.Nc5*. Un Meredith plăcut cu trei maturi model! 3 puncte.
- 161 (Makaroneț). Intenția: 1.De2 (Zugzwang) Nd1 2.Df3+ N:f3*, 1.Nc2 2.De4+ N:e4*, 1....Nb3 2.Dd3+ c:d3*??, dar 3.c4! Pentru eliminarea insolubilității, B.Duță propune următoarea reconstrucție: Rd5, De3, Td6, g6, Nc3, Pb4, d4, g3, poziția pieselor negre rămânând neschimbată. 2+1 puncte.
- 162 (Sorokin). 1.Te6! b5 2.Nc2 b4 3.Da6 Rc5 4.Dc4+ d:c4*. 4 pcte.
- 163 (Vladimirov, Fedorovici și Sorokin). I. 1.Cf5+ Te3 (dar merge și 1....Rd5!) 2.Cd4 Ta3*; II. 1.Cf3+ Tg5 (dar merge și 1....Rb6!) 2. Ce5 Tg8*. 2+1+2+1 puncte.
- 164 (i d e m). I. 1.T:d7+ Dd5 2.Tb7 Dd8*; II. 1.N:c5+ Dc4 2.Nd4 D c8*; III. 1.C:f4+ De3 2.Ce2 Dg5*, dar merge spre regret, și 1....Rd3 (Rf3 sau f5) 2.C:e6 D:e6* - dual grav. 2+2+2+1 puncte.
- 165 (Szondy). I. 1.Cc6 Cg3 2.T:d6 Tf5*; II. 1.Td5 Cd2 2.Ne4 Cc4*.
- 166 (Fedorovici & Sorokin). I. 1.Th7 Tal(A) 2.Tf7 Th6*(B); II. 1. Tc4 Th6(B) 2.Tc6 Nd5*(C); III. 1.Nb6 Nd5(C) 2.Cc5 Tal*(A). O problemă „pură” (vezi „B.P.” Nr.3/1971, pag.35) foarte reușită, cu schimbarea ciclică a mutărilor legătoare și de mat. 2+2+2 puncte.
- 167 (Locker). I. 1.Ng4 Cg2 2.Th4 Cf1+ 3.Rh3 Cf4*; II. 1.Ng2 Cg4 2. Th2 Cf5+ 3.Rh3 Cf2*. O miniatură plăcută cu joc simetric, cu economie impresionantă și cu maturi ecou. 3+3 puncte.
- 168 (Bajtay). Joc ap.: 1....Rd4 2.Cc5 Ne5 3.Cb3*. Sol.: 1.Cc5 Ne7 2.f4+ Rd6 3.Cab7*. Un Meredith cu maturi ecou în cele 2 faze..3+3 p.

C O N C U R S U R I A N U N Ţ A T E

=====

Concurs special internațional Nr.11 al revistei THÈMES-64 pentru probleme ortodoxe cu 3* pe tema: În cursul soluției, R negru trebuie să dispună (cel puțin o dată) de patru cîmpuri de refugiu în stea sau în cruce (exemplu vezi problema 37 de R.Kofman din „B.P.” Nr.2, pag. 29 și Nr.7, pag.43). Arbitru R.Kofman. Probleme în număr nelimitat, cu mențiunea „Concours Spécial Nr.11”, se vor trimite, pînă la 30.IX 1973, pe adresa: B. Fargette, 16, av.Sainte-Foy, F.92200-NEUILLY sur SEINE (Franța).

The BRITISH CHESS PROBLEM SOCIETY anunță al 9-lea concurs de probleme ortodoxe, avînd pe lîngă soluție și o cursă. Prima mutare este impusă în ambele faze, fiind însoțită de „șah”. Prin cheie se evacuează o linie, permițînd cel puțin un contrașah (se cer deci şahuri încrucișate) ca la exemplul următor: Rh2, Del, Tc7, g5, Ne7, Cgl, Ph7-Rh4, Db8, Tf2, g3, Nh3, Ch1, Pg2 (7+7) 2*. Cursă: 1.De4+? Tg4 2.Tf5*, dar 1... Tf4! 2.?*. Sol.: 1.Tc4+! Tg4+! 2.Te5*, 1....Tf4 2.Cf3*, 1....Ng4 2. T f5*, 1....Df4 2.h8D*. La acest concurs pot lua parte probleme ortodoxe cu mat în 2,3 și mai multe mutări, precum și cele cu mat invers, toate problemele participînd în același concurs. Se vor acorda patru premii. Problemele vor fi trimise „par avion” pînă la 30 aprilie 1973 la adresa: Vaux Wilson, I Highland Drive Yardley, Pennsylvania 19067, (S.U.A.).

CONCURSURI ANUALE de COMPOZIȚIE (Informal tourney):

Revista SZACHY anunță concursuri pentru probleme ortodoxe cu 2* și 3*, apoi pentru inverse cu 2* și 3*, precum și pentru studii. Compozițiile inedite se vor trimite pe adresa: „SZACHY” - problemy, Warszawa, Wspólna 61 (Polonia). Se vor acorda cîte trei premii în fiecare secție.

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA anunță al XIV-lea concurs internațional pentru probleme ortodoxe cu 2*, 3*, 4-10*, inverse cu 2*, 3*, 4-10*, ajutoare 2*, 3*, 4* și pentru studii. Compozițiile inedite se vor trimite pe adresa: „GAZETA CZĘSTOCHOWSKA”, SZĘSTOCHOWA, Swierczewskiego, Nr.5 (Polonia). Vor arbitra: S. Limbach și J.A.Rusek.